

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 29 Ocak 2024
Sayı : 366

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
TBMM Başkanvekili
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih: 1-2-2024	Esas No: 2/1972

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
29 Ocak 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
29 Ocak 2024
No: 1320000

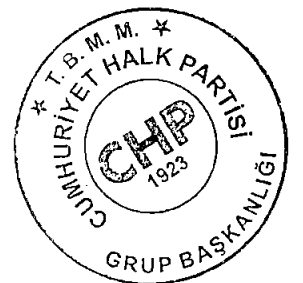
GENEL GEREKÇE

Demokratik bir sistemin olmazsa olmaz öğelerinden biri olan siyasi partiler, faaliyetlerini sürdürebilmek için kendi tertiplerine bağlı bağış, aidat, gayrimenkul gelirleri ve parti etkinliklerinden elde edilen gelirleri kullanmaktadırlar. Siyasi partilerin hazine yardımından faydalanması, dünyada kamu yararı, eşitlik, adalet prensiplerine dayandırılmakta ise de günümüzde bahsedilen prensiplerden aykırı uygulama biçimlerine dönüştürülmüştür.

Amerika Birleşik Devletleri'nde hazine yardımı uygulaması, belirlenen oranda oy alan başkan adaylarının talebi halinde yapılmakta, İngiltere'de ise siyasi partilere düzenli hazine yardımı yapılması uygulaması bulunmamakta, ancak partilere parlamento çalışmalarında kullanacakları taahhüdü ile yardımlar yapılmakta, Fransa'da ise hazine yardımı 1988 yılında hazine yardımının yarısı oy oranlarına göre, diğer yarısı ise oran gözetilmeksizin tüm partilere yapılmaktadır. Avusturya'da yüzde 1'den fazla oy alan tüm partilere hazine yardımı yapılmakta, İspanya'da ise mecliste bir sandalyeye sahip olmak şeklinde belirlenmiştir.

Ülkemizde siyasi partilere hazine yardımı yapılması uygulaması, 1960'lı yıllarda siyasi parti faaliyetlerinin kamu hizmeti sayılması anlayışıyla birlikte başlamıştır. Ülkemizde siyasi partiler 1965 yılından beri kanuni düzenleme ile hazine tarafından devlet yardımı alabilmekte, siyasi partilere devlet yardımı yapılmasına ilişkin düzenleme ise Anayasa'ya 1971 yılında eklenmiştir. Yürürlükteki Siyasi Partiler Kanunu'na göre, Yüksek Seçim Kurulunca son milletvekili genel seçimlerine katılma hakkı tanınan ve genel barajı aşmış bulunan siyasi partilere devlet hazinesinden karşılanan yardımın toplamı, o yılki genel bütçe gelirleri toplamının beşbinde ikisi oranında belirlenir. Ayrıca Milletvekili genel seçimlerinde toplam geçerli oyların %3'ünden fazlasını alan siyasi partilere de Devlet yardımı yapılacağı düzenlenmiştir.

Türkiye'de siyasi partilerin hazineden pay alabilmesinde adaletin tesisi ve demokrasi kültürüne katkı sağlaması amaçlanan bu teklif ile, milletvekili genel seçimlerinde toplam geçerli oyların yüzde 1'inden fazlasını alan siyasi partilere de devlet yardımı yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 22/4/1983 tarih ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu kapsamında; milletvekili genel seçimlerinde devlet yardımından faydalanabilmesi için siyasi partilerin toplam geçerli oylarının yüzde'3'ten yüzde 1'e düşürülmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SİYASİ PARTİLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22/4/1983 tarih ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ek 1'inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milletvekili genel seçimlerinde toplam geçerli oyların %1'inden fazlasını alan siyasi partilere de Devlet yardımı yapılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

